

Arthur kaj Heidi Baur kun Claude kaj Andrée Gacond:
Konversacio de la esperanto-parolistoj de SRI (1.: Claude Gacond-Heidi Baur)
SRI-122-2-771-1984

<http://www.esperanto-gacond.ch/SRI/Radiokasedo-122/SRI-122-2-771-1984-Arthur-Heidi-Baur-Claude-Andree-Gacond-Konversacio-de-la-esperanto-parolistoj-de-SRI-1.mp3>

AB.- Karaj geaŭskultantoj. Niaj programoj en ĉi-tiu kaj en la proksima semajno havas iom alian karakteron ol kutime. En la studio troviĝas nun ĉiuj kvar prizorgantoj de la esperantaj elsendoj de la Svisa Radio Internacia, nome gesinjoroj Gacond kaj gesinjoroj Baur. Ni pensis kune, ke estas tempo ke ni prezentu nin persone al nia publiko. Efektive, mi parolis dum 37 jaroj antaŭ ĉi tiu mikrofono kaj mia kolego Claude Gacond de post 22. Kaj ne unu solan fojon ni parolis pri ni mem. Tiel ke ni estas preskaŭ anonimaj voĉoj. Ni prezentos nin sur la vojo de reciprokaj intervjuoj, kaj eble nun komencas Claude Gacond demandante Heidi Baur.

CG.- Sinjorino Baur, ĉu vi povus komence prezenti vin mem per kelkaj vortoj?

HB.- Jes, volonte. Mi naskiĝis en Winterthur, tio estas mezgranda urbo en la kanto de Zürich kaj mia nomo estis Heidi Sallenbach. Mi trairis en Winterthur la elementan lernejon kaj la gimnazion.

CG.- Kaj kiel kaj kiam vi konatiĝis kun Esperanto?

HB.- Dum mia infanaĝo mi aŭdis nenion pri tiu lingvo, kun unu escepto: Mi memoras, ke mia profesorino de la angla lingvo iam komparis Esperanton kun la konata svisa kaĉo farita el diversaj fruktoj, lakto kaj aveno, kiu nomiĝas *Birchermüesli*. Kompreneble ŝi volis diri per tio, ke Esperanto estas nura miksaĵo, sed mi pensis tiam, ke Birchermüesli ja estas io tre bongusta. Nu, mia vera renkontiĝo kun Esperanto okazis en la universitato de Zürich, kie mi studis samtempe kun Arthur Baur literaturon kaj lingvistikon germanajn. Dum iu prelego de la profesoro, kiu ne estis ege interesa, mi ricevis de mia benknajbaro Baur paperetojn, sur kiuj estis notita la tuta gramatika sistemo de la mondlingvo. Mi legis tiujn folietojn kaj rimarkis, ke dank al mia ĝisfunda kono de la latina lingvo la plej multaj vortoj jam estis konataj al mi. Pro tio mi lernis Esperanton kvazaŭ ludante kaj ofte babilis kun sinjoro Baur.

CG.- Kiel evoluis poste via esperantista vivo?

HB.- En la jaro 1937 mi ricevis de sinjoro Baur certan taskon. Li havis la ideon krei antologion de la kvarlingva svisa literaturo en Esperanto. Tradukado estas unu el la plej bonaj vojoj al lingvaj konoj. Kompreneble mia kontribuo al tiu dika libro estis modesta, tamen oni povas trovi mian nomon, Heidi Sallenbach, inter la tradukistoj. En la somero 1939 mi kompreneble partoprenis la Universalan Kongreson en Bern kaj la unuan fojon travivis la sensacion, ke popoloj el multaj landoj interkompreniĝis dank al la sama lingvo. Dum miaj studoj pri germana kaj angla literaturo kaj lingvistiko mi ne multe okupiĝis pri Esperanto. Mi ja devis doktoriĝi kaj poste gajni mian vivon kiel ĵurnalistino. En 1943 mi edziniĝis. Mi fariĝis do sinjorino Baur. Du jarojn poste ni transloĝis al Bern.

CG.- Do vi ja loĝis en Bern, kiam tie en 1947 okazis la unua postmilita Universala Kongreso?

HB.- Certe, kaj el tiu fakto rezultis io tre grava. Dum la kongreso ni gastigis ĉe ni du ĉekoslovakajn Esperantistojn, kiuj instigis nin realigi nian planon, fari prelegvojaĝon tra tiu

lando. La samideanoj en Ĉekoslovakujo invitis nin oficiale, plano estis ellaborita, en kiujn urbojn ni venu. La ĉekoslovaka ambasadoro peris al ni senpagan veturadon per la trajnoj. Granda intereso por Svislando ekzistis dank al la radioelsendoj de profesoro von Salis, kiujn oni estis tie kaŝe aŭskultintaj dum la milito. Tiu vojaĝo estis neforgesebla travivaĝo.

CG.- Ĉu vi povus iomete priskribi tiun entreprenon, tiun vojaĝon?

HB.- Certe. Mi ja verkis post la reveno serion de artikoloj pri miaj impresoj en orientsvisa gazeto. Ni traveturis landon treege suferintan pro la milito kaj ankoraŭ suferantan pro malsato kaj detruitaj domoj, sed ĉie ni estis gastigitaj kun ĝojo kaj eĉ entuziasmo. Ni estis invitataj de Esperantokluboj en dekunu urboj. La temo de niaj prelegoj estis la svisa demokratio, nia federalismo, la ekonomio, niaj specialaj institucioj, ekzemple la manko de ŝtata prezidanto, pri kiu oni multe miris en la lando de Beneŝ. Krome ni montris filmon pri la beleco de nia pejzaĝo kaj pri nia fervoja sistemo. Malgraŭ la klopodigaj veturadoj ni ankaŭ trovis tempon por viziti interesajn historiajn lokojn kaj kulturajn belaĵojn dank al tio, ke amikoj akompanis nin. Ekzemple, dum nia restado en Brno, nia samideano Kojinek kaj lia edzino veturis kun ni en sia aŭtomobilo al Bratislava kaj ni pasigis tre amuzan tagon. Neniam antaŭe en nia tuta vivo ni trovis en nur tri semajnoj tiom da amikoj, tiom da amikeco kaj interkomprenemo, kaj tio estis nur ebla dank al la internacia lingvo.

CG.- Kaj verŝajne vi vizitis ankaŭ aliajn kongresojn, ĉu ne?

HB.- En la sekvantaj jaroj mi vizitis internaciajn kongresojn parte sola, kiel ekzemple tiun de Zagreb en la jaro 1953. Mi flugis en la sama aviadilo kiel profesoro Privat, kiu prelegis dum la kongreso pri la usona kaj la svisa federalismo. Alian kongreson mi vizitis kun la tuta familio. Tio okazis en 1954 en Nederlando. Ni promesis al niaj infanoj, tiam ok- kaj naŭ-jaraj, ke ili povos kunveni, se ili lernas Esperanton. Ili konsentis kaj mia edzo dum multaj vesperoj konatigis ilin kun la infana lernolibro pri la familio muso. Ni loĝis en Zandvoort, sed partoprenis ĉiujn gravajn okazaĵojn en Haarlem. Nia filino tiam vere entuziasmiĝis por la movado. Ŝi veturis kun amikoj al la infankongreso en Bruselo kaj en 1958 ŝi akompanis min al la Universala Kongreso en Mainz. Ŝi eĉ ludis en la teatraĵo la Neĝulinon kaj malgraŭ ĉiuj taskoj lernejoj ŝi daŭre iomete okupiĝis pri Esperanto kaj korespondis dum pli ol dudek jaroj ĝis hodiaŭ kun germana samideanino, kiun ŝi nur en la lasta somero renkontis en Budapeŝt la unuan fojon.

CG.- Kaj ĉu vi ankaŭ instruis Esperanton?

HB.- Ĝuste pro mia instruado mi partoprenis la kongreson de Mainz, ĉar mi volis konatiĝi kun la Cseh-metodo. Sinjoro Cseh persone donis didaktan kurson. Mi admiris lian lertecon kaj viglan instruadon, sed mi mem prefere instruas laŭ la gramatika metodo. Kiam doktorino Peter Rüetschi iniciatis kaj organizis koordinitajn Esperantokursojn en ok eŭropaj landoj mi transprenis la lecionojn en la kadro de la popolaltlernejo en Zürich kaj poste en Bern. Kune kun sinjorino Peter mi estis ellaborinta etan kompendion, laŭ kiu oni laboris en ĉiuj aliĝintaj kursoj. Tio necesis, ĉar la plano estis, ke post la kvina leciono reciproka korespondado komenciĝu. La ideo estis bona, ne mankis la lernantoj, sed mankis la persistemo koncerne la korespondadon. Simptomo, kiu ne nur validas por Esperantistoj.

AB.- Vi aŭdis la unuan el kvar prelegoj, kiuj estas dediĉitaj al la geparolistoj de la Svisa Radio Internacia. Ni daŭrigos. Ĝis reaŭdo!